

JAN KOCHANOWSKI

Pieśń XXIV
(Niezwykłym i nie
leda piórem
opatrzony...)

JAN KOCHANOWSKI

PIEŚNI, KSIĘGI WTÓRE

Pieśń XXIV¹²

Niezwykłym i nie leda³ piórem opatrzony
Polecę precz, poeta, ze dwojej⁴ złożony
Natury: ani ja już przebywać na ziemi
Więcej będę, a więtszy nad zazdrość, ludnemi

Miasty wzgardzę. On, w równym szczęściu urodzony,
On ja, jako mię zowiesz, wielce ulubiony
Mój Myszkowski⁵, nie umrę ani mię czarnemi
Styks⁶ niewesoła zamknie odnogami swemi.

Już mi skóra chropawa padnie⁷ na goleni,
Już mi w ptaka białego wierzch sie głowy mieni;
Po palcach wszędy nowe piórka sie puszczają,
A z ramion sążeniste skrzydła wyrastają.

Terazże nad Ikara⁸ prędszy przeważnego⁹
Puste brzegi nawiedzę Bosfora hucznego¹⁰
I Syrty Cyrenejskie¹¹, Muzom poświęcony
Ptak, i pola zabiegłe¹² za zimne Tryjony¹³.

O mnie Moskwa i będą wiedzieć Tatarowie,
I różnego mieszkańcy świata Anglikowie,
Mnie Niemiec i waleczny Hiszpan, mnie poznają,
Którzy głęboki strumień Tybrowy pijają.

Niech przy próżnym¹⁴ pogrzebie żadne narzekanie,
Żaden lament nie będzie ani uskarżanie:

¹Ks. 2, Pieśń XXIV — pieśń jest parafrazą ody Horacego (Carmina II 20) noszącej tytuł *Ad Maecenatem* (*Do Mecenasza*). [przypis redakcyjny]

²W przypisach gwiazdką oznaczono wyrazy, które są używane do dziś, ale których znaczenie w *Pieśniach* jest odmienne od znaczenia obecnego. [przypis edytorski]

³*nie leda* (starop.) — niezwykłym (nie lada). [przypis redakcyjny]

⁴*dwojej* (starop.) — dwojakiej (tu: ludzkiej i ptasiej). [przypis redakcyjny]

⁵Myszkowski — biskup Piotr Myszkowski, przyjaciel i protektor Kochanowskiego wymieniony tu jest w miejsce Mecenasza. [przypis redakcyjny]

⁶Styks — rzeka w Hadesie, greckiej krainie umarłych (r. z., jak w języku gr.). [przypis redakcyjny]

⁷*padnie* — pokrywa. [przypis redakcyjny]

⁸Ikara — grecki bohater mityczny, wznosił się na skrzydłach nad morze i zginął. [przypis redakcyjny]

⁹*przeważny* (starop.) — odważny. [przypis redakcyjny]

¹⁰*huczny* — tu: huczący. [przypis redakcyjny]

¹¹Syrty Cyrenejskie — zatoki w Afryce Pn. [przypis redakcyjny]

¹²*zabiegły* — znajdujący się daleko. [przypis redakcyjny]

¹³Tryjony — ziemie na północy. [przypis redakcyjny]

¹⁴*próżny* (starop.) — zbyteczny. [przypis redakcyjny]

Świec i dzwonów zaniechaj, i mar drogo słanych,
I głosem żalobliwym żołtarzów¹⁵ śpiewanych.

¹⁵żołtarz (starop.) — psalm (dosł. psalterz). [przypis redakcyjny]

Ten utwór nie jest objęty majątkowym prawem autorskim i znajduje się w domenie publicznej, co oznacza że możesz go swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać. Jeśli utwór opatrzony jest dodatkowymi materiałami (przypisy, motywy literackie etc.), które podlegają prawu autorskiemu, to te dodatkowe materiały udostępnione są na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa – Na Tych Samych Warunkach 3.0 PL.

Źródło: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/piesni-ksiegi-wtore-piesn-xxiv>

Tekst opracowany na podstawie: Pieśni Jana Kochanowskiego księgi dwoje, Drukarnia Łazarzowa, Kraków, 1586

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Narodową z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów BN.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Olga Sutkowska, Piotr Wilczek.

Okładka na podstawie: Umair's photos@Flickr, CC BY 2.0

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska, KRS 0000070056.

Pomóż uwolnić konkretną książkę, wspierając zbiórkę na [stronie wolnelektury.pl](http://wolnelektury.pl).

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).